

sprachvoll MBh. 13, 6505. 6699. — 2) f. °नी Bez. einer der fünf Dhāraṇā (s. u. धारणा 3) c): die hemmende, die der Erde Verz. d. Oxf. H. 237, a, 6.

स्तम्भीभू (स्तम्भ + 1. भू) zum Pfosten werden Spr. (II) 961.

1. स्त्र, स्तृणोति (आच्छादने) Dhātup. 27, 6. स्तृणुते; स्तृणोति Naigh. 2, 19 (वधकर्मन्) und स्तृणोति Dhātup. 31, 14 (आच्छादने). स्तृणान्; स्त्रति, स्तृते; तस्तार, तिस्तिरे, तस्त्रिरे, तिस्तिरार्ण RV. 4, 108, 4. अस्तार, स्त्र, अस्तृषि Ait. Br. 3, 15. अस्त्रिष्ट und अस्तृत् Vop. 12, 2. 3. स्तृषीय; स्त्रिषीष्ट und स्तृषीष्ट Vop. 12, 2. 3. स्तृरीतवे AV. 2, 27, 3. स्तृते, स्तृते (Ait. Br.); स्तृती und स्तृती, °स्तृतीय; अस्तारि; über den Bindevocal s. P. 7, 2, 38. fgg. der Anlaut geht nie in ष über Vop. 8, 43. 1) streuen, hinstreuen, namentlich die Opferstreu (in dieser Bed. in der älteren Sprache स्तृणाति, स्तृणोति): तिस्तिरे बर्हिः RV. 3, 41, 2. स्तृणोति बर्हिःसदे 5, 26, 8. 7, 43, 2. 8, 43, 1. AV. 12, 3, 32. VS. 2, 2. दर्भमुष्टिम् Gobh. 4, 2, 15. Çat. Br. 14, 9, 4, 11. प्रस्तरम् Kātj. Çr. 2, 8, 10. 7, 7, 12. विपः austreuen RV. 8, 52, 7. अस्तृणात् (oder स्त्रा) R. Gorr. 2, 120, 15. bestreuen, bedecken: वेदिम् Kātj. Çr. 2, 7, 22. यत्र वेदो पुण्डरीकैः स्तृणोति MBh. 13, 4896. उत्तमाङ्गिर्नसिंहानां नृसिंहास्तस्त्रुर्महीम् 8, 443. शिरोभिर्मही तस्तार Ragh. 4, 63. 7, 55. Kāthās. 27, 155. Rāga-Tab. 1, 102. — 2) (स्तृणोति, स्तृणुते) hinwerfen, niederwerfen (einen Feind u. s. w.) RV. 1, 129, 4. मा नः स्त्रुर्मिमातये 8, 3, 2. पृष्णि गोषु स्तरामहे 64, 7. वधैः AV. 10, 5, 42. 15. 2, 27, 3. प्रत्यगेनमभिचारः स्तृणुते TBr. 1, 7, 3, 5. Çat. Br. 1, 2, 5, 22. 2, 2, 3, 14. Ait. Br. 2, 1. 35. 3, 15. fg. 4, 1, 7, 28. 8, 28. Kātj. Çr. 22, 11, 36. तुस्तृषमाणौ न ह्येनं स्तृणवीयाताम् Kaush. Up. 2, 13. — partic. 1) स्तृणीं gestreut, hingestreut RV. 2, 3, 4. AV. 12, 3, 33 u. s. w. — बहुशः स्तृणीं (व्रते) R. 1, 21, 5 fehlerhaft für बहुशस्तृणीं: बहुशस्तृणीं ed. Bomb. — 2) स्तृत a) bestreut: मुक्तावन्नमणिस्तृता (वेदी) MBh. 7, 2350. — b) hingeworfen, niedergeworfen Kātj. 28, 8. — Vgl. अस्तृत (in Verbindung mit क्षिप्य auch Kaush. Up. 2, 11).

— caus. aor. अस्तस्तृत् P. 7, 4, 95. Vop. 18, 2. bestreuen, bedecken: भूमिं सैन्यैर्हतेः Bhāṭṭ. 13, 48.

— desid. तुस्तृष्यते niederwerfen wollen Çat. Br. 2, 2, 3, 14. Pañkav. Br. 12, 3, 5. Kaush. Up. 2, 13.

— अनु s. अनुस्तरण.

— अमि überstreuen; überziehen, bedecken: वेदिम् TBr. 3, 7, 5, 13. वायुः सिराः Suçr. 1, 347, 17.

— अव streuen, bestreuen; bedecken: बर्हिः TS. 6, 2, 40, 4. 11, 3. VS. 5, 25. Çat. Br. 3, 5, 4, 20. द्विषच्छ्रोभिः पृथिवीमवतस्तार MBh. 7, 1568. शरासनस्यातलवारणधनिः — अवतस्तरे दिशः so v. a. erfüllte Kā. 14, 29. partic. अवस्तीर्णा bestreut, bedeckt: दर्भावस्तीर्णा Kauç. 21. 86. वायुर्नैरवस्तीर्णाः Suçr. Urr. 50 (fehlt in der Ausg.). — Vgl. अवस्तरण, अवस्तर.

— समव dass.: शरैः पुरुषवरं समवास्तृणोत् MBh. 8, 1214. partic. °स्तीर्णा überzogen, bedeckt, erfüllt: रजसा तमसा चैव °चेतसः 13, 7560. °स्तृत dass.: अम्भसा 3, 12543. पतत्रिभिरुत्तरितं भूमिश्च सर्वतः 6, 2021.

— स्त्रा hinstreuen, ausbreiten, auseinanderlegen: कृष्णाजिनम् Çat. Br. 3, 3, 4, 1. 5, 2, 4, 24. वसनम् Lātj. 2, 6, 4. बर्हिः Åçv. Gṛh. 4, 2, 15. वशाचर्म Kātj. Çr. 13, 3, 13. 15, 5, 1. दर्भान् Lātj. 3, 10, 5. दर्भेषु कशिपु Kauç. 24. कुशान् Jāñ. 1, 285. दर्भास्तरणम् MBh. 3, 15142. आस्तर R. 2, 111,

VII. Theil.

13. आस्तरत् (oder अस्तरत्) 15. चर्म — आस्तेरत् Varāh. Brh. S. 48, 43 (aus GARGA). R. 4, 7, 13. 5, 60, 11. Buāg. P. 3, 22, 31. 8, 24, 40. bestreuen, bedecken: आसन्दी चर्मणा Kātj. Çr. 14, 3, 18. R. Gorr. 2, 11, 4. लोमभिः Kauç. 60. 69. कुशैः MBh. 2, 1155. R. 2, 53, 1. Varāh. Brh. S. 60, 7. Buāg. P. 4, 29, 49. — partic. 1) आस्तीर्णा hingestreut, ausgebreitet Kātj. Çr. 16, 3, 5. अजिन Ragh. 4, 65. 14, 81. 10, 8. शयन Kāthās. 18, 115. 25, 88. 51, 186. Verz. d. Oxf. H. 46, a, 40. bestreut, bedeckt: वसुधा शिरोभिः MBh. 4, 1050. कुशपा R. 5, 13, 14. कुशास्तीर्णा 6, 108, 22. फलकास्तीर्णा Suçr. 1, 341, 18. Daçak. 59, 14. अनास्तीर्णा खट्वा Pañkav. ed. ord. 50, 4. — 2) आस्तृत hingestreut, ausgebreitet VS. 13, 16. bestreut, bedeckt, belegt: पर्यङ्के राङ्गवास्तृते R. Gorr. 2, 13, 6. नवपर्णतृणास्तृत 30, 14. 7, 37, 11. Varāh. Brh. S. 24, 7. मेघास्तृते व्योम्नि Mārka. P. 16, 26. Buāg. P. 4, 10, 19. 24, 10. अनास्तृता शय्या VP. 3, 11, 108. ausgebreitet so v. a. ausgedehnt. breit: आस्तृतायाममार्ग Buāg. P. 10, 12, 22. — Vgl. आस्तर fgg. und स्वास्तीर्णा. — caus. ausbreiten: स्वस्तरम् Gobh. 3, 9, 11. 4, 2, 17. bestreuen: विमितं द्रैः Kauç. 83.

— उपा ausbreiten: चत्वार्येतानि चर्माणि तस्यां वेद्यामुपास्तेरत् Varāh. Brh. S. 48, 45 (aus GARGA).

— प्रा, partic. °स्तृत bestreut, bedeckt Buāg. P. 8, 10, 38.

— प्रत्या s. प्रत्यास्तर.

— समा bestreuen: द्रैः R. 1, 73, 22. ज्वलत्तमग्निं समास्तरद्वादिभिः so v. a. überschütten MBh. 1, 1495.

— उप 1) Jmd Etwas überdecken: अश्वेषु वातः RV. 1, 162, 16. Çat. Br. 13, 2, 8, 1. Çāṅkh. Çr. 16, 12, 19. — 2) Etwas umlegen, bedecken, umkleiden mit (instr.): क्षिमेन धर्मम् RV. 8, 62, 3. Feuer mit Gräsern TBr. 3, 7, 4, 18. कुशैः Çāṅkh. Çr. 17, 6, 5. यच्छरीरैरुपस्तीर्णा सभा MBh. 6, 577. मनुष्या इह्वा उपस्तीर्णामिच्छन्ति etwas gut Belegtes oder Bedecktes TS. 1, 6, 3, 3. अनुपस्तीर्णशायिन् auf unbelegtem Boden, auf der blossen Erde MBh. 12, 6574. उपस्तीर्णा सभा belegt nämlich mit dem zum Würfelspiel erforderlichen Tuche oder dgl. 2, 2033. — 3) hinstreuen, hinlegen als Decke u. s. w., ausbreiten, unterbreiten RV. 6, 44, 6 (उपस्तीर्णीर्यपि instr.). चर्म AV. 14, 2, 22. Çat. Br. 1, 1, 4, 5. 5, 2, 4, 21. कशिपु 13, 4, 4, 1. दर्भाणां मरुडपस्तीर्य eine dichte Lage Åçv. Gṛh. 3, 2, 2. उपस्तीरे (dat. instr.) सूर्याय im Sonnenschein auszubreiten RV. 5, 83, 1. 2, 31, 5. 4, 33, 1. 9, 71, 1. Technisch im Ritual das Opferschmalz aufgiessen, so dass es einen Ueberzug bildet: आस्यस्योपस्तीर्णाति Ait. Br. 2, 14. आस्यभागानुपस्तीर्णात् TS. 2, 6, 2, 1. TBr. 2, 1, 3, 5. सुचि Gṛh. 2, 10. Kauç. 4, 5, 61. Çat. Br. 2, 3, 3, 37. auch ohne Beisatz von आस्य 2, 4, 3, 18. 4, 5, 3, 8. उपस्तीर्णे पात्रे निधाय Kātj. Çr. 2, 8, 14. Gobh. 1, 8, 3. ähnlich ग्राम् 3, 8, 13. — Vgl. उपस्तरण, उपस्तिर (vgl. oben die Berichtigungen).

— नि niederwerfen: न्यर्बुदमस्तः RV. 2, 11, 20. — Vgl. अनिष्टृत (auch RV. 8, 33, 9, wo Padap. nach Müller und Aufrecht अनिऽ, nach mehreren von uns verglichenen Hdschr. अनिऽ hat. अनिऽस्तृत: Padap. zu AV. 7, 82, 3: vgl. AV. Prāt. 2, 86. — TS. 4, 1, 2, 2).

— निस् abbröckeln: व्याकृतयो वेदेभ्यो निऽस्तृतः पुरा Gṛh. 2, 17.

— परि, °स्तरितवै P. 6, 2, 51. Schol. rings bestreuen, umlegen: das Feuer mit Gras Çat. Br. 1, 1, 4, 22. 7, 3, 28. 2, 6, 4, 15. Brh. Ån. Up. 6, 3, 1. Kaush. Up. 2, 3. Kātj. Çr. 2, 3, 6. 4, 1, 4. 21, 4, 26. MBh. 1, 6975. Buāg. P.

